

**Uchwała Nr III/23/2010
Rady Gminy Przasnysz
z dnia 29 grudnia 2010 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485) Rada Gminy Przasnysz uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011- 2013 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przasnysz.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekula

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na lata 2011-2013
GMINA PRZASNYSZ

1. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2013 opracowany został zgodnie z treścią Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Program został opracowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w oparciu o diagnozę sytuacji w Gminie Przasnysz, której dokonał Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w okresie: kwiecień – czerwiec 2010 roku.

2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie, która została przeprowadzona w oparciu o następujące narzędzia:

- Przeprowadzenie ankiety ESPAD wśród grupy 55 uczniów III klasy Gimnazjum w Bogatem, Krępie Nowej, Lesznie;
- Przeprowadzenie ankiety „Problemy substancji psychoaktywnych w ocenie mieszkańców”, dotyczącej opinii dorosłych mieszkańców Gminy Przasnysz na temat narkotyków i narkomanii wśród 43 losowo wybranych respondentów;
- Analizę dokumentów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Wywiad z Pełnomocnikiem Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Wywiad z kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Konsultacja ze specjalistą terapii uzależnień i psychologiem.

Na podstawie diagnozy stwierdzono, że:

- ✓ 45,4% młodzieży nigdy nie paliło papierosów;
- ✓ 25,4% młodzieży piło napój alkoholowy kilkadziesiąt razy w życiu;
- ✓ 21,8% ankietowanych piło napoje alkoholowe kilkadziesiąt razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy;
- ✓ 20% uczniów piło napoje alkoholowe 1 – 2 razy w ciągu ostatniego miesiąca. Najczęściej używanym alkoholem było piwo – 29% uczniów z tej grupy wypijało poniżej 0,5 litra piwa, a 9% do 2 litrów piwa
- ✓ Młodzi ludzie spożywają alkohol najczęściej w domu u kogoś (34,5%), u siebie w domu (25,4%), na ulicy, w parku, lub gdzie indziej „pod chmurką”. Skutki spożycia alkoholu kojarzą się ze złym samopoczuciem fizycznym (20% mdłości, 34,5% kac) i psychicznym - (18,1%) przewiduje, że może zrobić coś złego pod wpływem alkoholu i będzie żałować, że go spożyło.

- ✓ 30,9% badanych uważa, że po spożyciu alkoholu poczuje się odprężona, 29% będzie szczęśliwa, 34,5% sądzi, że będzie się świetnie bawić, 23,6% stanie się bardziej towarzyska.
- ✓ 7,2% ankietowanych obawia się, że nadal nie będzie w stanie przestać pić, a 50,9% na pewno będzie w stanie kontrolować ilość spożywanego alkoholu.
- ✓ 32,7% uczniów myśli, że w wieku 25 lat będzie piło alkohol
- ✓ 27,2% młodzieży upiło się raz lub dwa razy w ciągu życia, 10,9% upiło się w ciągu ostatnich 30 dni, a 7,2% ocenia swój stan upojenia alkoholowego jako silne upicie (10 w skali 1 – 10).

Młodzież wie o istnieniu środków psychoaktywnych. Najpopularniejsze z nich to:

-marihuana, haszysz – słyszało o nich: 63,6% ankietowanych, kokaina-63,6% ankietowanych, heroina – 60% ankietowanych, amfetamina – 52,7% ankietowanych, grzyby halucynogenne – 43,6% ankietowanych, ekstazy – 41,8% ankietowanych, leki uspakajające lub nasenne – 40% ankietowanych, polska heroina, czyli tzw. kompot – 32,7% ankietowanych.

Badana młodzież miała kontakt ze środkami psychoaktywnymi w tym:

- 54% badanych używało marihuany lub haszyszu 1 – 2 razy w życiu, 5,4 % w ciągu ostatnich 30 dni;

- 3,6% młodzieży w ciągu życia raz lub dwa razy wachało substancje chemiczne (klej, aerozole itp.), a 1,8% w ciągu ostatnich 30 dni;

- 7,2% ankietowanych używało LSD (lub inne halucynogeny) w czasie ostatnich 30 dni, a 5,4% brało leki uspakajające i nasenne, heroinę brało 5,4% uczniów w ciągu ostatniego miesiąca, alkohol z tabletkami lub z marihuaną zażywało w ostatnim miesiącu 5,4% badanych.

Osoby, które używały środki uspokajające i nasenne oraz narkotyki otrzymywały je od starszych kolegów, grupy przyjaciół, od dilerów narkotykowego, od rodziców.

- 40% osób brało leki uspakajające lub nasenne bez zlecenia lekarza. Narkotyki w opinii badanych można dostać na ulicy, w parku (12,7%), w mieszkaniu dilerów (10,9)%

- Środki psychoaktywne młodzież zażywała głównie z powodu ciekawości (9%), aby się poczuć na „haju”, 5,4% nie pamięta powodów.

- 58,1% młodzieży nie potępia palenia papierosów od czasu do czasu, a 23,6% potępia palenie 10 lub więcej papierosów dziennie.
- 80% nie potępia picia alkoholu raz lub dwa razy na rok.
- 36,3% zdecydowanie potępia picie alkoholu kilka razy w tygodniu.
- 30,9% potępia upijanie się raz na tydzień.
- 27,2% zdecydowanie potępia próbowanie marihuany lub haszyszu.
- 30,9% zdecydowanie potępia regularne branie w/w środków
- od 30% do 38,1% potępia spróbowanie środków psychoaktywnych
- od 20% do 67,2% młodzieży uważa branie środków psychoaktywnych za szkodliwe.

Według uczniów jest najłatwiej kupić papierosy (40%), piwo (47,2%), wino (38,1%), wódkę (36,3%).

W ciągu ostatnich 12 miesięcy uczniowie próbowali kupić w swojej miejscowości:

- piwo próbowało kupić 27 uczniów, a kupiło 19
- wino próbowało kupić 9 uczniów, a kupiło 6
- wódkę próbowało kupić 15 uczniów, a kupiło 5

Większość ankietowanych uczniów nie wiąże swoich problemów z używaniem środków psychoaktywnych, tylko 7,2% przyznaje, że miało z powodu alkoholu problemy z nauczycielami, 14,5% problemy z rodzicami, 12,7% uczestniczyło w bójkach, 16,3% w kłótniach. W ocenie badanej grupy 40 % jest bardzo zadowolona ze swoich stosunków z matką, 41,8% bardzo zadowolona ze swoich stosunków z ojcem, ale tylko 38,1% rodziców zawsze wie, gdzie ich dzieci spędzają sobotnie wieczory. 5,4% rodziców zazwyczaj nie wie gdzie i jak dzieci spędzają czas wolny. Dzieci wydają zwykle na swoje osobiste potrzeby bez kontroli ze strony rodziców od 0 do 250 złotych.

76,3% uczniów uważa, że rodzice nie pozwoliliby im palić papierosów, 69% uważa, że rodzice nie pozwoliliby im się upijać, 81,8% twierdzi, że rodzice nie zgodziliby się na używanie przez ich dziecko narkotyków.

W opinii dorosłych mieszkańców gminy najważniejszym problemem społecznym w gminie jest picie alkoholu przez młodzież (48,8%), a zaraz po nim narkomania (37,2%), przemoc w rodzinie (34,8%), przemoc i agresja w środowisku (34,8%).

Przeważająca większość badanych dorosłych respondentów (90,6%) nigdy nie miała kontaktu z narkotykami.

Najczęściej spożywanym alkoholem wśród dorosłych mieszkańców gminy jest piwo – 4,6% spożywa je codziennie.

- 74,4% mieszkańców nigdy nie używało narkotyków.
- 69,7% respondentów brało leki uspokajające lub nasenne z zaleceniem lekarza, a 74,4% bez zlecenia lekarza.
- od 27,9% do 32,5% mieszkańców uważa za niemożliwe zdobycie narkotyków;
- 16,2% uważa, że najłatwiej jest zdobyć środki nasenne i uspokajające;
- 90,6% respondentów uważa, że narkoman jest człowiekiem chorym, 74,4% uważa, że powinno się go leczyć a 62,7%, że jest to człowiek nieszczęśliwy ale mający zły wpływ na innych (65,1%).

Według ankietowanych profilaktyką narkomanii powinni się zająć rodzice (86%), szkoła (67,4%), policja i służba zdrowia (60,4%).

- 81,3% ankietowanych zdecydowanie potępia picie alkoholu (wina, wódki), 74,4% picie piwa, 69,7% palenie papierosów. Około 80% badanych potępia używanie narkotyków;

- 83,7% grupy badanych uważa za duże ryzyko dla zdrowia palenie jednej lub więcej paczki papierosów dziennie;

Zdecydowana większość mieszkańców uważa używanie narkotyków za bardzo szkodliwe, podobnie jak picie pięciu „drinków” dziennie (79%).

- 41,8% ankietowanych uważa palenie papierosów od czasu do czasu za umiarkowanie ryzykowne, podobnie, jak wypijanie pięciu lub więcej „drinków”

1 raz lub 2 razy w ciągu każdego weekendu (20,9%) lub palenie marihuany czy haszyszu od czasu do czasu.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że:

- Mieszkańcy gminy mają małą wiedzę na temat substancji psychoaktywnych, w związku z czym nie dostrzegają istoty problemu uzależnienia od środków psychoaktywnych;
- Zarówno dorośli mieszkańcy gminy, jak i młodzież nie widzą zagrożenia związanego z okazjonalnym i eksperymentalnym używaniem środków psychoaktywnych;
- W gminie występuje modelowe używanie lub przyzwolenie opiekunów na zażywanie substancji psychoaktywnych z grupy leków uspakajających i nasennych;
- Rodzice poświęcają dzieciom zbyt mało uwagi, nie zawsze wiedzą, w jaki sposób spędzają czas wolny;
- Istnieje niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- Młodzież ma niską świadomość znaczenia emocji w prawidłowym rozwoju i życiu człowieka oraz skutecznej komunikacji i asertywności w profilaktyce uzależnień.

Zdiagnozowane obszary problemowe

Po przeprowadzeniu kompleksowej diagnozy sytuacji w gminie zwrócono uwagę na **główny problem**, czyli „**Eksperymentalne zażywanie substancji psychoaktywnych przez młodzież**”.

Analiza problemu głównego pozwoliła na zdiagnozowanie czterech najważniejszych **obszarów problemowych**:

1. Łatwy dostęp do środków psychoaktywnych;
2. Niska świadomość rodziców i uczniów w zakresie wiedzy o skutkach używania środków psychoaktywnych;

3. Nieumiejętność asertywnego odmawiania.

Definicja celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Cel główny:

Ograniczenie okazjonalnego zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie dostępu do środków psychoaktywnych;
2. Zwiększenie świadomości rodziców i uczniów w zakresie wiedzy o skutkach używania środków psychoaktywnych;
3. Zwiększenie umiejętności asertywnego odmawiania.

Dla wszystkich założonych celów określono wskaźniki realizacji i źródła pozyskiwania wskaźników.

Cele	Wskaźniki	Źródła
Cel główny		
Ograniczenie okazjonalnego zażywania substancji psychoaktywnych	o 20%	Ankieta ESPAD (styczeń 2013);Ankieta dla dorosłych mieszkańców gminy (luty 2013); Wywiad – Policja , PLU (marzec 2013)
Cele szczegółowe		
Ograniczenie dostępu do środków psychoaktywnych.	Liczba wykrytych punktów nielegalnej sprzedaży; Liczba zatrzymanych dilerów; Ustalenie liczby kontroli imprez środowiskowych;	Wywiad – z wychowawcami (luty 2012r.); Dane policyjne (czerwiec, grudzień 2011r. 2013r.
Zwiększenie świadomości rodziców i uczniów w zakresie wiedzy o skutkach używania środków psychoaktywnych	Co najmniej u 20%	Ankieta własnej konstrukcji (listopad 2012r.)
Zwiększenie umiejętności asertywnego odmawiania	o 10%	Ankieta opracowana przez psychologa (październik 2012r.)

Cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zostaną osiągnięte poprzez realizację założonych celów zadaniowych. Natomiast realizacji każdego z celów zadaniowych oraz konkretnych zadań określono wskaźniki realizacji, źródła pozyskiwania wskaźników, osoby odpowiedzialne za realizację, budżet i termin realizacji.

Adresaci programu

- osoby uzależnione od środków psychoaktywnych;
- osoby używające środki psychoaktywne;
- rodziny osób używających środki psychoaktywne;
- uczniowie szkół z terenu gminy oraz ich rodzice;
- przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi);
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem narkomanii (pedagodzy, psychologzy, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
- społeczeństwo;

Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania narkomanii: Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, służba zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu.

Termin realizacji

1 styczeń 2011r. – 31 grudzień 2013r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

na lata 2011 - 2013

Cele	Wskaźniki	Źródła
Cel główny		
Ograniczenie okazjonalnego zażywania substancji psychoaktywnych	O 20%	Ankieta ESPAD (styczeń 2013); Ankieta dla dorosłych mieszkańców gminy (luty 2013); Wywiad – Policja, PLU (marzec 2013)
Cele szczegółowe		
Ograniczenie dostępu do środków psychoaktywnych	Liczba wykrytych punktów nielegalnej sprzedaży; Liczba zatrzymanych dilerów; Ustalenie liczby kontroli imprez środowiskowych;	Ankieta własnej konstrukcji (październik 2011r.) Wywiad – PLU, z wychowawcami (luty 2012r.); Dane policyjne (czerwiec, grudzień 2011r. 2013r.)
Zwiększenie świadomości rodziców i uczniów w zakresie wiedzy o skutkach używania środków psychoaktywnych	Co najmniej u 20%	Ankieta własnej konstrukcji (listopad 2012r.)
Zwiększenie umiejętności asertywnego odmawiania	o 10%	Ankieta opracowana przez psychologa (październik 2012r.)

Cel szczegółowy:

OGRANICZENIE DOSTĘPU DO ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

Lp.	Zadania	Wskaźniki	Źródło	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Budżet
1.	Nawiązanie współpracy z policją w celu kontroli sklepów	2 razy w roku	Informacja z KPP o odbytych kontrolach	Członkowie GKRPA	Czerwiec, grudzień 2011r. i 2013r.	
2.	Przeprowadzenie programów profilaktycznych dla młodzieży dotyczących substancji psychoaktywnych oraz nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacji stresu i przeżywania przykrych emocji.	Program dla III klas gimnazjum szkół gminnych	Umowa zlecenia; Sprawozdania merytoryczne; Listy obecności uczestników programu;	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, osoby prowadzące program	Wrzesień, październik 2011r, 2012r. 2013r.	4150,00
3.	Rozprowadzenie ulotek o środkach psychoaktywnych i zagrożeniach, jakie niesie ich używanie	Uczniowie i rodzice na terenie gminy	Potwierdzenie przez wychowawców odbioru ulotek	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, wychowawcy	Maj 2011r. 2012r. 2013r.	600.00

Cel szczegółowy:

ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI RODZICÓW I UCZNIÓW W ZAKRESIE WIEDZY O SKUTKACH UŻYWANIA ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

Lp.	Zadania	Wskaźniki	Źródło	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Budżet
1.	Szkolenie dla rodziców, nauczycieli w zakresie wiedzy o substancjach psychoaktywnych, źródłach i sposobach ich zdobywania	1 raz w roku	Umowa zlecenie dla osoby prowadzącej; konspekt szkolenia; Sprawozdanie merytoryczne i finansowe; listy obecności rodziców i nauczycieli, ewaluacja;	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, prowadzący szkolenie	Kwiecień 2011r. 2013r.	4500,00
2.	Program profilaktyczny dla dzieci klas I – III na temat właściwych postaw	Program profilaktyczny dla uczniów klas I – III szkół podstawowych z terenu gminy	Umowa zlecenie; sprawozdanie merytoryczne z realizacji programu; lista obecności; ewaluacja programu;	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, prowadzący szkolenie	Luty 2011r. 2012r. 2013r.	12300,00

Cel szczegółowy:

ZWIĘKSZANIE ASERTYWNOŚCI ODMAWIANIA

Lp.	Zadania	Wskaźniki	Źródło	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Budżet
1.	Warsztaty umiejętności wychowawczych w zakresie przeprowadzenia treningów asertywności dla nauczycieli szkół gminnych	2 razy w roku	Umowa zlecenie dla osoby prowadzącej; konspekt szkolenia; sprawozdanie merytoryczne i finansowe; lista obecności nauczycieli; ewaluacja;	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, nauczyciele	Kwiecień – październik 2011 – 2013r.	8450,00
2.	Przeprowadzenie treningów asertywności dla uczniów szkół gminnych	Uczniowie szkół gminnych	Sprawozdanie; ewaluacja;	Pełnomocnik Wójta, dyrektorzy szkół, osoby prowadzące	Na godzinach wychowawczych 2011r. 2012r. 2013r.	

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekma